

Gemeente Maasdriel
College van burgemeester en wethouders
D.t.v. de heer M. Prins
Postbus 10.000
5330 GA KERKDRIEL

Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
Telefoon (024) 327 15 00
Fax (024) 327 15 08
info@vrgz.nl

Datum	01-02-2011	Telefoon	(024) 327 15 16
Onze referentie	VR/BRW/3026/11/HH	Fax	(024) 327 15 08
Uw referentie	-	E-mail	hans.de.harder@vrgz.nl
Uw e-mail van	27-1-2011	Onderwerp	Advies EV bestemmingsplan Buitengebied herziening 2010 Winkelseweg 10, Hedel

Geacht college,

Op 27 januari 2011 hebben wij uw verzoek om advies ontvangen betreffende het bestemmingsplan Buitengebied herziening 2010 Winkelseweg 10, Hedel.¹ Het betreft hier een bestemmingsplan dat de vestiging van een LPG-tankstation mogelijk maakt.

Aangezien het een LPG-tankstation betreft, wordt het bestemmingsplan getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In het Bevi staan twee risicomaten centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor het plaatsgebonden risico gelden grens- en richtwaarden. Voor het groepsrisico is een verantwoordingsplicht van toepassing. Binnen deze verantwoordingsplicht is het bestuur van de veiligheidsregio aangewezen als adviseur betreffende de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers.

Conclusies ten aanzien van het bestemmingsplan

Uit onze analyse (zie bijlage) blijkt dat bij het LPG-tankstation calamiteiten denkbaar zijn met zeer grote effecten. De kansen op dergelijke calamiteiten zijn echter zeer klein.

De mogelijkheden voor de rampenbestrijding zijn naar verwachting voldoende indien lossende LPG-tankwagens zijn voorzien van een hittewerende bekleding.² In dat geval zal het maatscenario pas optreden na minimaal 75 minuten.

De mogelijkheden voor de zelfredzaamheid van burgers worden beperkt doordat alarmering van personen via het landelijk sirenenetwerk niet gegarandeerd hoorbaar is. Ook de verwachte beperkingen in de mogelijkheden van burgers om het gevaar juist in te schatten beperken de zelfredzaamheid van deze burgers.

Ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers, zijn in de analyse in de bijlage mogelijke maatregelen benoemd. Wij wijzen u er echter op dat, hoewel deze maatregelen bijdragen aan het terugdringen van de risico's, de risico's niet tot nul kunnen worden gereduceerd. Ook na het treffen van de benoemde maatregelen kunnen zich calamiteiten voordoen waarbij de mogelijkheden voor de rampenbestrijding worden

¹ Bestemmingsplan Buitengebied herziening 2010 Winkelseweg 10, Hedel, voorontwerp, d.d. 11-11-2010.

² Deze bekleding, of een daaraan gelijkwaardige voorziening, zal naar verwachting verplicht worden gesteld middels een aanpassing van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer. Reeds op dit moment is het merendeel van de tankwagens die lossen bij LPG-tankstations voorzien van een hittewerende bekleding.

overstegen. Het is aan het bevoegd gezag dit risico expliciet te accepteren en in het ruimtelijk besluit te verantwoorden binnen de verantwoordingsplicht groepsrisico.

Wij verwachten u met dit advies van dienst te zijn geweest. Indien u nog vragen hebt naar aanleiding van dit schrijven, kunt u te allen tijde contact opnemen met ondergetekende.

Conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht ontvangen wij graag van uw zijde een afschrift van het genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

J.A. de Harder
Adviseur risicobeheersing

CC: - de heer P.J.M. Kramer, Brandweer Bommelerwaard

BIJLAGE - ANALYSE VAN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED HERZIENING 2010 WINKELSEWEG 10, HEDEL

1. Ontvangen documenten en voortraject

Bij uw verzoek om advies hebben wij de volgende documenten ontvangen:

- Toelichting, planregels en verbeelding bestemmingsplan Buitengebied herziening 2010 Winkelseweg 10, Hedel, voorontwerp, d.d. 11-11-2010.
- Kaart van de huidige ruimtelijke situatie, concept, 29-10-2010.
- Indicatieve inrichtingsschets van het op te richten LPG-tankstation, concept, d.d. 29-10-2010.
- Rapportage LPG groepsrisico berekeningsmodule, d.d. 6-10-2010.
- Kaart met plaatsgebonden risicocontouren en invloedsgebied van het op te richten LPG-tankstation, concept, d.d. 29-10-2010.

Daarnaast hebben wij op 4 november 2010 een overleg gevoerd over de voorgenomen ontwikkeling.³ Tijdens dit overleg zijn de volgende zaken besproken en/of afgesproken:

- Door ons is aangegeven dat de teksten in de concept ruimtelijke onderbouwing over rampenbestrijding en zelfredzaamheid dienen te worden aangepast op basis van dit advies.
- Door ons is aangegeven dat de geplande situering van de opstelplaats voor lossende LPG-tankwagens op hoofdlijnen goed is. Onzes inziens is het echter onhandig dat LPG-tankwagens achteruit moeten manoeuvreren om op de opstelplaats uit te komen. Bij voorkeur kunnen LPG-tankwagens vooruit worden opgesteld. Door de heer G. Ruisch is aangegeven dat een andere situering van de opstelplaats financieel niet haalbaar is.
- Door ons is aangegeven dat wij verwachten dat in de huidige situatie onvoldoende direct bruikbaar blus-/ koelwater beschikbaar zal zijn om grote calamiteiten te voorkómen. Door Brandweer Bommelerwaard is aangegeven dat als oplossingsrichting het slaan van een geboorde put kan worden overwogen.
- Afgesproken is dat de doorzet van het LPG-tankstation wordt gelimiteerd op 1000 m³ LPG per jaar.
- Afgesproken is dat de PR 10⁻⁶ contouren op de verbeelding (de plankaart) zullen worden opgenomen als veiligheidszones.
- Afgesproken is dat de vertegenwoordigers van het LPG-tankstation een nieuw concept voor de ruimtelijke onderbouwing zullen aanleveren.

2. Doelstelling van het advies

Dit advies heeft als doel inzicht te verschaffen in de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid, zodat deze onderwerpen kunnen worden betrokken bij de afweging of het groepsrisico te verantwoorden is. Daarnaast biedt het advies een aantal maatregelen die bij kunnen dragen aan het verlagen van het groepsrisico en het verbeteren van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

3. Selectie van het maatscenario

Hoewel de kans op een grootschalige calamiteit met gevaarlijke stoffen zeer klein is, wordt voor het toetsen van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid een

³ Overleg op het gemeentehuis van Maasdriel. Bij het overleg waren aanwezig: de heer G. Ruisch, de heer T. Ruisch, de heer L. de Lange (allen namens het LPG-tankstation), de heer N. Aarts, de heer M. Prins (beiden namens de gemeente Maasdriel), de heer B. de Hoop (Regio Rivierenland), de heer W.J. Kappert, mevrouw B. Duijzer (beiden namens Brandweer Bommelerwaard) en de heer J.A. de Harder (Veiligheidsregio Gelderland-Zuid).

maatscenario gehanteerd. Dit is een scenario waarbij de effecten zeer groot zijn, maar waarvan het nog denkbaar is dat het zich voor kan doen.

Voor een LPG-tankstation geldt dat het aanwezige LPG de externe veiligheidsrisico's veroorzaakt. Uit het stappenplan groepsrisicoberekeningen LPG-tankstations van het RIVM⁴ blijkt dat het groepsrisico bijna geheel wordt bepaald door de kans op en het effect van een Bleve⁵ van een lossende LPG-tankwagen. Om die reden wordt het scenario Bleve van de LPG-tankwagen als gevolg van een brand in de omgeving gekozen als maatscenario.

4. Beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid

Onderstaand worden de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid voor het maatscenario beschouwd. Deze beschouwing is in overleg met Brandweer Bommelerwaard en de sector GHOR van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid opgesteld. Voor de slachtofferbepaling is gebruik gemaakt van de slachtoffermodule uit de handreiking Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid.⁶

Rampenbestrijding	
<i>Materieel</i>	De mogelijkheden voor de rampenbestrijding liggen bij dit scenario voornamelijk in het voorkómen van een dreigende Bleve. Hiervoor is de inzet van minimaal twee blusvoertuigen noodzakelijk. Deze kunnen ongeveer 10 tot 15 minuten na alarmering ter plaatse zijn. ⁷
<i>Bereikbaarheid</i>	De bereikbaarheid van de geplande opstelplaats van de LPG-tankwagen is goed.
<i>Blus-/koelwater</i>	In de directe omgeving van het LPG-vulpunt is voldoende direct bruikbaar blus-/koelwater beschikbaar.
<i>Tijd</i>	Eind 2010 zullen alle LPG-tankwagens die lossingen verrichten bij LPG-tankstations zijn voorzien van hittewerende bekleding. Deze bekleding garandeert dat een aangestraalde LPG-tankwagen minimaal 75 minuten voldoende beschermd zal zijn tegen de warmtestraling. ⁸ De verwachting is dat hiermee voldoende tijd beschikbaar is ter voorkoming van een Bleve.
<i>Slachtoffers</i>	Indien het niet mogelijk blijkt om een dreigende Bleve te voorkomen en evacuatie van omwonenden niet slaagt of mogelijk is, verwachten wij 73 slachtoffers die binnen één uur medische hulp behoeven. Binnen dit eerste uur zijn maximaal 10 ambulances beschikbaar. Het aantal slachtoffers stijgt derhalve boven de mogelijkheden voor de rampenbestrijding uit.
Zelfredzaamheid	
<i>Schuilen/vluchten</i>	Het plangebied biedt voldoende mogelijkheden om direct van de risicobron weg te vluchten. Gezien de beperkte omvang van het plangebied (enkel het terrein van het LPG-tankstation) is schuilen voor de effecten van het maatscenario binnen het plangebied niet zinvol.
<i>Aanwezige populatie</i>	Binnen het plangebied zijn geen functies opgenomen die specifiek

⁴ Stappenplan groepsrisicoberekening LPG-tankstations, Centrum Externe Veiligheid van het RIVM, d.d. 12-8-2008.

⁵ Boiling liquid expanding vapour explosion.

⁶ Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid, een samenspel tussen veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu, eerste uitgave, maart 2010.

⁷ Bepaald met het computerprogramma Care, versie 1.3.0. Met dit programma kunnen opkomsttijden voor de brandweer worden berekend. De resultaten hiervan zijn bijgesteld op basis van het overleg met Brandweer Bommelerwaard.

⁸ LPG-tankwagens die niet zijn voorzien van een hittewerende bekleding mogen na wijziging van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer enkel nog lossen bij LPG-tankstations die een voorziening hebben getroffen met een gelijkwaardig veiligheidsniveau.

	zijn bedoeld voor verblijf door verminderd of niet-zelfredzame personen. Ook binnen het effectgebied dat buiten het plangebied ligt, zijn dergelijke functies niet aanwezig. ⁹
<i>Alarmering</i>	Het landelijk sirenenetwerk is aangelegd om op grote schaal burgers te alarmeren. De verwachting is dat waarschuwing via dit sirenenetwerk binnen een groot deel van het effectgebied onvoldoende hoorbaar zal zijn voor personen die buiten verblijven. ¹⁰
<i>Gevaarsinschatting</i>	Een calamiteit bij het LPG-tankstation zal binnen de inrichting (het plangebied) goed zichtbaar zijn. De verwachting is dat aanwezige personen binnen het plangebied goed in staat zullen zijn om het risico in te schatten. Buiten het plangebied is de zichtbaarheid van het incident echter niet zeker. Om die reden is tevens de verwachting dat buiten het plangebied aanwezige personen niet in staat zullen zijn een goede inschatting te maken van het gevaar. Daarnaast voert de gemeente Maasdriel geen actieve campagne om burgers voor te lichten over de risico's van inrichtingen met gevaarlijke stoffen. Een dergelijke campagne draagt verder bij aan het maken van de juiste gevaarsinschatting door burgers.

5. Mogelijke maatregelen ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers

Onderstaand worden mogelijke maatregelen gegeven ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers. Dit betreft een niet-limitatieve lijst. Niet alle maatregelen zijn te treffen binnen de ruimtelijke procedure. Indien u dergelijke maatregelen overweegt, verzoeken wij u contact met ons op te nemen.

1. *Burgers binnen het effectgebied van het maatscenario voorlichten over de risico's van het LPG-tankstation (actieve risicocommunicatie)*
Actieve risicocommunicatie kan een positieve bijdrage leveren aan een juiste gevaarsinschatting door burgers bij calamiteiten. Een juiste gevaarsinschatting draagt bij aan de zelfredzaamheid van burgers. Om die reden adviseren wij u actieve risicocommunicatie toe te passen.
2. *Omliggende bedrijven stimuleren om in hun BHV-plannen scenario's op te nemen die betrekking hebben op het LPG-tankstations*
Door omliggende bedrijven in, eventueel beschikbare, BHV-plannen scenario's op te laten nemen die betrekking hebben op grootschalige calamiteiten bij het LPG-tankstation, wordt adequaat optreden bij een dergelijke calamiteit door de bedrijven bevorderd. Hiermee wordt de zelfredzaamheid van personen binnen de bedrijven vergroot.
3. *Uitsluiten van toekomstige vestiging van verminderd tot niet-zelfredzamen binnen 400 meter vanaf het LPG-tankstation*
Geconstateerd is dat op dit moment binnen het effectgebied van het LPG-tankstation geen bestemmingen aanwezig zijn die specifiek bedoeld zijn voor verblijf door verminderd tot niet-zelfredzame personen. Wij adviseren u om deze situatie vast te leggen door de vestiging van dergelijke functies in de omliggende bestemmingsplannen uit te sluiten.

⁹ Beoordeeld aan de hand van de informatie op www.ruimtelijkeplannen.nl, d.d. 10-1-2011.

¹⁰ Bron: Meetpunten- en sirenekaarten, regio Gelderland-Zuid.